

1044/2307 ва 2308 - عَنْ الْمِسْوَرِ بْنِ مَخْرَمَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَامَ حِينَ جَاءَهُ وَقَدْ هَوَّازَنَ مُسْلِمِينَ، فَسَأَلُوهُ أَنْ يَرُدَّ إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ وَسَبِيَّهُمْ، فَقَالَ لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَحَبُّ الْحَدِيثِ إِلَيَّ أَصْدَقُهُ. فَاخْتَارُوا إِحْدَى الطَّائِفَتَيْنِ: إِمَّا السَّبِيَّ وَإِمَّا الْمَالَ، وَقَدْ كُنْتُ اسْتَأْتَيْتُ بِهِمْ». وَقَدْ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ انْتَضَرَهُمْ بِضَعِّ عَشْرَةِ لَيْلَةٍ حِينَ قَفَلَ مِنَ الطَّائِفِ، فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ غَيْرَ رَادٍّ إِلَيْهِمْ إِلَّا إِحْدَى الطَّائِفَتَيْنِ، قَالُوا: فَإِنَّا نَخْتَارُ سَبِينَا، فَقَامَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي الْمُسْلِمِينَ، فَأَتَى عَلَى اللَّهِ بِمَا هُوَ أَهْلُهُ، ثُمَّ قَالَ: «أَمَّا بَعْدُ، فَإِنَّ إِخْوَانَكُمْ هَؤُلَاءِ قَدْ جَاءُونَا تَائِبِينَ، وَإِنِّي قَدْ رَأَيْتُ أَنْ أُرَدَّ إِلَيْهِمْ سَبِيَّهُمْ، فَمَنْ أَحَبَّ مِنْكُمْ أَنْ يُطَيَّبَ بِذَلِكَ فَلْيَفْعَلْ، وَمَنْ أَحَبَّ مِنْكُمْ أَنْ يَكُونَ عَلَى حَظِّهِ حَتَّى تُعْطِيَهُ إِيَّاهُ مِنْ أَوَّلِ مَا يُفِيءُ اللَّهُ عَلَيْنَا فَلْيَفْعَلْ». فَقَالَ النَّاسُ: قَدْ طَيَّبْنَا ذَلِكَ لِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّمَا لَا نَدْرِي مَنْ أَذِنَ مِنْكُمْ فِي ذَلِكَ مِمَّنْ لَمْ يَأْذُنْ، فَارْجِعُوا حَتَّى يَرْفَعُوا إِلَيْنَا عُرْفَاؤَكُمْ أَمْكُمُ». فَارْجَعَ النَّاسُ، فَكَلَّمَهُمْ عُرْفَاؤُهُمْ، ثُمَّ رَجَعُوا إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَأَخْبَرُوهُ أَنَّهُمْ قَدْ طَيَّبُوا وَأَذِنُوا.

1044.2307, 2308. Марвон ибн Ҳакам ва Мисвар ибн Махрама шундай хабар қилишади:

«Ҳавозин вафди мусулмон бўлиб келишган пайтда Расулulloҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам ўринларидан турдилар. Улар у зотдан мол-мулклари ва асирларининг ўзларига қайтарилишини сўрашди. Шунда Расулulloҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам уларга: **«Мен учун сўзларнинг энг сеvimлиси энг ростидир. Икки тўпдан бирини - ё асирларни, ё молни танланглар. (Сўнг саҳобаларга) Мен буларга қараб турган эдим»**, дедилар. Расулulloҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам Тоифдан қайтганларида уларни ўн нечаям кеча кутган эдилар. Уларга Расулulloҳ соллаллоҳу

алайҳи васалламнинг икки тўпдан биттасинигина қайтаришлари равшан бўлгач, «Асирларимизни танлаймиз», дейишди. Шунда Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам мусулмонлар орасида туриб, Аллоҳга У Зотнинг Ўзига муносиб сано айтдилар, сўнгра: **«Аммо баъд. Мана бу биродарларингиз олдимизга тавба қилиб келишди. Мен уларга асирларини қайтарсам, деяпман. Сизлардан ким чин кўнгилдан шундай қилишни истаса, қилсин! Ким ўз насибасига ҳақдор қолиб, буни Аллоҳ бизларга берадиган илк файдан* беришимизни истаса, шундай қилсин!»** дедилар. Одамлар: «Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам учун чин кўнгилдан шундай қилдик», дейишди. Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам: **«Биз бунга сизлардан ким изн берди-ю, ким изн бермади, билмаймиз. Қайтинглар, токи ишларингизни бизга оқсоқолларингиз олиб чиқсин»**, дедилар. Одамлар қайтишди. Оқсоқоллар улар билан гаплашишди. Кейин Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг олдиларига қайтиб, улар ҳақиқатда (ўша ишни) чин кўнгилдан қилганлари ва изн берганларини у зотга хабар қилишди».

* Фай - жангсиз қўлга киритилган ўлжа.

Манба: hadis.islom.uz

